

G.O. kompetens transportgymnasium AB

info@gokompetens.se

2019-06-27

1 (22)

Dnr-2018:10936

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid G.O.
Kompetens Transportgymnasium i Helsingborgs
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på G.O. Kompetens Transportgymnasium avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid G.O. Kompetens Transportgymnasium i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar ett systematiskt jämställdhetsarbete som genomsyrar utbildningen och som även omfattar elevernas arbetsplatsförlagda lärande.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 25 oktober 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 22100 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:10936) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolans kvalitetsarbete har ett fokus på utveckling av undervisningen, och grundas i uppföljning och analys av enhetens kunskaps- och värdegrundsresultat. Granskningen visar också att rektorn följer upp undervisningens kvalitet och resultat. Granskningen visar även att rektorn leder det pedagogiska arbetet och har organiserat verksamheten med fokus på skolans uppdrag samt fördelar resurser efter verksamhetens behov. Rektorn tar även ansvar för att det finns rutiner som säkerställer att obehöriga lärare ges introduktion och stöd i arbetet. Granskningen visar dock att rektorn inte leder och styr ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Uppföljning av resultat

Granskningen visar att rektorn följer upp kunskapsresultaten och att lärarna är involverade i uppföljningsarbetet. Enligt intervjuer med lärare och rektorn för de diskussioner efter betygssättningen och inför sommarlovet och tittar då tillsammans på och analyserar betygsresultaten, resultaten i skolans digitala lärplattform, resultat på nationella prov, måluppfyllelse och andel elever med examen och studiebevis. Efter varje läsår tittar rektorn på vad som framkommit i dessa analyser och inför höstterminens start presenterar rektorn sina slutsatser för personalen. Då diskuterar skolan vilka framgångsfaktorerna är och vad skolan tillsammans kan göra för att öka måluppfyllelsen. Lärarna säger att rektorn leder uppföljningen av resultaten och därefter analysarbetet. Lärarna säger att de följer upp elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) genom kontakt med handledarna varje vecka, då de diskuterar elevernas närvaro och hur det har gått för eleverna. Enligt lärarna ska handledarna skriva vilka moment eleverna har gått igenom på sin APL-tid, men lärarna säger även att det är svårt för dem att följa upp detta då det är svårt att besöka arbetsplatserna eftersom eleverna och deras handledare ofta är ute på vägarna. Rektorn säger att en viktig del som utvärderas efter APL är hur eleverna fungerar socialt i arbetslivet. Rektorn säger i intervjun att han och lärarna även har kontinuerliga diskussioner om elevernas progression i undervisningen och om vad lärarna kan göra för att höja enskilda elevers resultat.

Granskningen visar även att rektorn följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Lärarna säger att rektorn ger tydliga direktiv om värdegrundsarbetet på skolan och att hen utser områden som lärarna ska prata med eleverna om i

undervisningen. Lärarna säger vidare att de i undervisningssituationer har pratat om tolerans mot olikheter, allas lika värde och elevers delaktighet och att rektorn har sagt att mentorerna ska ta upp dessa frågor med eleverna. Lärarna berättar vidare att de träffas tillsammans med rektorn varje morgon och då diskuterar man situationen på skolan. Lärarna säger att i dessa möten diskuteras mycket om undervisningen och värdegrunden och hur situationen på skolan ser ut för att lärarna ska kunna vidta adekvata åtgärder utifrån det gällande läget på skolan. Åtgärder vidtas sedan i undervisningen, enligt lärarna, om det på minsta sätt visar sig att elever kommit i konflikt med varandra eller om det märks att något är på gång att hända. Rektorn och lärarna säger att värdegrundsarbetet följs upp med en elevenkät en gång om året och att de arbetslagsvis analyserar enkätresultaten. Eleverna bekräftar att de svarar på en enkät om skolmiljö där bland annat elevers inflytande ingår.

Granskningen visar också att rektorn följer upp undervisningens genomförande och kvalitet. Rektorn säger att hen har varit ute på lektioner och ibland filmat undervisningen. Efter detta har rektorn fört diskussioner med lärare om vad som kan förbättras. Lärarna säger att rektorn är mycket ute på lektioner och besöker lärarna när de undervisar. Rektorn säger att verksamheten på det arbetsplatsförlagda lärandet är svår att utvärdera då eleverna är ute med åkarna på vägarna och ibland befinner sig långt ifrån skolan. Därför har, enligt rektorn, skolan valt att själv utvärdera elevernas kunskaper när de kommer tillbaka från APL för att säkerställa att det centrala innehållet berörs och kunskapskrav enligt kursmålen uppnås. Rektorn säger vidare att skolan ska utveckla APL, då skolan genomfört en enkätundersökning om i vilken grad läraren har haft kontakt med eleverna under APL och flera elever svarade då att lärare inte varit i kontakt med eleverna. Vid en analys framkom att lärarna främst haft kontakt med handledaren och inte med eleverna och detta var inte eleverna medvetna om. Rektorn säger vidare att skolan ska utveckla trepartssamtal och ett digitalt dokumentationssystem för APL.

Analys och utvecklingsåtgärder

Granskningen visar att rektorns analys bygger på såväl uppföljning av kunskapsresultaten som på kännedom om undervisningens kvalitet och att utvecklingsåtgärderna bygger på denna analys. Rektorn berättar att i de gymnasiegemensamma ämnena är det tre kurser som sticker ut negativt: religionskunskap, samhällskunskap och matematik. I matematik har eleverna dåliga förkunskaper och matematik är abstrakt för dem, säger rektorn. Som en utvecklingsåtgärd berättar rektorn att skolan har försökt göra matematiken mer praktisk och yrkesorienterad genom att matematikläraren deltar i yrkeskurserna och har matematikundervisning inom dessa kurser. Genom att matematiken integreras i

yrkeskurserna ska eleverna få en större förståelse för matematikämnet. Detta ska utvärderas och om utfallet blir positivt ska detta införas i fler ämnen. Genom uppföljning och analys av kunskapsresultaten och av enkäter avseende värdegrundsarbetet blir lärare medvetna om vad de måste förändra i undervisningen, berättar rektorn. Hen exemplifierar med att en lärare, efter återkoppling från rektorn, har förändrat sin undervisning för att utveckla sitt ledarskap i klassrummet. Lärarna säger att deras behov av kompetensutveckling kartläggs av rektorn genom samtal och utvärderingar. Som exempel på åtgärder säger lärarna att rektorn satsat på dokumentation av APL och på att synliggöra målen för undervisningen genom moduler i en yrkeskurs. Rektorn berättar vidare att gemensamma lektionsstrukturer har införts speciellt i de gymnasiegemensamma ämnena. Enligt rektorn för de löpande diskussioner om kunskapsresultat på skolan, men att hen har identifierat ett behov av att öka lärares kompetens att analysera undervisningen.

Resursfördelningen

Granskningen visar att rektorn fördelar resurser efter behov. Lärarna säger att undervisningsgruppernas storlek kan förändras om behov uppstår. Rektorn kan, enligt lärarna, även stödja lärarna genom att tilldela fler lärare i vissa ämnen. Skolans personal har även regelbundna morgonmöten där bland annat resursfördelningar kan diskuteras. Lärarna säger avslutningsvis att de finner förutsättningarna för att ge en god undervisning som mycket goda.

Pedagogiskt ledarskap

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskapskraven och värdegrundsuppdraget. Det framgår av intervjuer med rektorn och lärarna att lärarna har olika forum där de kan samverka i syfte att vidareutveckla undervisningen, genom bland annat ett kollegialt lärande. Enligt intervjuer med lärare finns ett förtroende för rektorn hos personalen och detta visar sig även i den enkät som Skolinspektionen¹ genomförde vårterminen 2018 då

¹ Det samlade indexet för G.O. kompetens transportgymnasium var 8,8 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågan till lärarna "rektorns pedagogiska ledarskap" och 8,7 på "utveckling av utbildningen". (att jämföra med index 7,2 respektive 6,5 för samtliga personal som svarade på enkäten)

lärarna svarade att de är nöjda med rektorns pedagogiska ledarskap och att rektorn leder utvecklingen av verksamheten.

Rektorn, tillika lärare på skolan, leder skolan i nära samverkan med lärarna. Rektorn säger att det varje vecka finns tid avsatt för att lärarlagen ska kunna samverka. Vid dessa möten ska systematiskt arbetsmiljöarbete och systematiskt kvalitetsarbete diskuteras. Rektorn och lärarna säger vidare att fyra dagar i veckan inleds med att alla lärare och rektorn har ett morgonmöte där man diskuterar praktiska frågor, vem som ska göra vad och även om resursomfördelning behöver genomföras. Möten och samverkan mellan lärare sker enligt intervjuade lärare i syfte att utveckla verksamheten. Som exempel ger lärarna att samverkan sker mellan idrottslärare, matematikläraren, samhällskunskapsläraren och engelskläraren. Skolan tar även upp exempelvis frågan om människosmuggling i yrkesämnena och ämnet diskuteras då även på samhällskunskapen. I engelska arbetar eleverna med instruktionsböcker och branschtermerna på engelska och matematikläraren medverkar i yrkeskurserna där läraren genomför praktisk matematik. Rektorn säger att hen har följt upp lärarnas samverkan mellan ämnen i en enkät till lärarna. Rektorn vill än mer stärka samverkan mellan lärarna så enkäten ska analyseras och även vad samverkan mellan matematikläraren och läraren i fordonsteknik har lett till. Ett annat exempel som påvisar att samverkan sker är att det vid de observerade klassrumslektionerna finns en gemensam lektionsstruktur. Läraren skriver i början av lektionen på tavlan och förklarar vad eleverna ska göra under lektionen. Detta är, enligt lärarna, något de tillsammans med rektorn kommit fram till.

Granskningen visar slutligen att rektorn tar ansvar för att det finns rutiner som säkerställer att obehöriga lärare ges introduktion och stöd i arbetet. Lärarna och rektorn säger att rektorn tilldelar obehöriga lärare en mentor. Mentorn går tillsammans med den obehöriga läraren igenom kursmål, regler och det digitala systemet. Det finns en särskild rutin för sambedömning inför betygssättning för obehöriga lärare och diskussioner sker mellan obehöriga lärare och rektorn som sätter betygen.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder och styr ett skolövergripande jämställdhetsarbete. Av intervjuer framgår att rektorn inte har gett lärarna några speciella riktlinjer just för jämställdhetsarbete och att skolan inte bedriver något aktivt och förebyggande arbete inför och under elevers APL. Vidare framgår att rektorn inte genomför någon analys av betygsresultaten för pojkar respektive flickor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar ett systematiskt jämställdhetsarbete som genomsyrar utbildningen och som även omfattar elevernas arbetsplatsförlagda lärande.

Granskningen visar att rektorn inte leder ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan eller under elevers APL. Vidare visar granskningen att rektorn inte analyserar kunskapsresultaten utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Författningsstöd

Av 1 kap. 5 § skollagen (SFS 2010:800) ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Av läroplanen framgår att jämställdhet mellan kvinnor och män är ett av de värden som utbildningen ska gestalta och förmedla². Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt.^{3 4}

Rektorn säger att hen inte har utarbetat några speciella riktlinjer just för jämställdhetsarbete, men att det är en självklarhet att jämställdhet ska gälla. Rektorn

²Lgy11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värde. Förordningen (SKOLF5 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan.

³ Lgy11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

⁴ Lgy11, kap. 2.1 Kunskaper

har initierat ett generellt arbete med värdegrundsfrågor i mentorsarbetet, men lärare och rektorn säger att det inte finns något generellt och skolövergripande arbete för att säkerställa att jämställdhetsfrågor i undervisningen diskuteras. Eleverna säger de inte diskuterar jämställdhet särskilt mycket i undervisningen. Rektorn säger även att hen inte genomför någon analys av betygsresultaten för pojkar respektive flickor.

Enligt intervjuer med rektorn och lärare bedriver inte skolan något aktivt och förebyggande jämställdhetsarbete inför och under elevers APL och eleverna säger också att de inte pratar om jämställdhet inför praktikperioderna. Jämställdhetsarbetet sker genom att information ges till branschen då skolan kallar branschföreträdare till skolan och informerar om värdegrunden. Rektorn och lärarna säger att om eleverna rapporterar om incidenter kan det bli fråga om att eleverna blir omplacerade. Lärarna säger vidare att de förlitar sig på att eleverna omedelbart anmäler till skolan om incidenter sker avseende trygghet på APL-platserna, och i detta ingår jämställdhet. En elev säger vid frågan om hur det är att komma ut på arbetsplatser och vara flicka att hon och en annan flicka var de enda kvinnorna på verkstaden. På verkstaden sa de, enligt eleven, att det var för tungt arbete för dem varför de fick lättare uppgifter, att städa och rensa. Skolan gjorde så att de bara var ute i två veckor, istället för tre, och fick göra en teoriuppgift på skolan istället. Rektorn säger att det vid en utvärdering med eleverna skrev en elev om sexistisk jargong på ett företag och att det föranledde att skolan har trygghet och säkerhet på APL som utvecklingsområde.

Rektorn säger emellertid att hen följer upp elevernas upplevelse av jämställdheten bland annat genom enkäter och genom att träffa elever och att analyserna visar att elever inte känner att det finns skillnader i hur de behandlas utifrån kön. Detta håller eleverna med om när Skolinspektionen frågar dem. Lärarna säger att det inte finns skillnader mellan hur pojkar och flickor behandlas på skolan, vilket eleverna håller med om. Lärarna berättar att de fångar eleverna spontant när jämställdhetsfrågor uppkommer men att inget explicit arbete avseende jämställdhet bedrivs i undervisningen.

Sammantaget visar detta att rektorn inte leder och styr ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att se till att lärarna tillsammans, och under rektors ledning utformar gemensamma strategier för hur målen i läroplanen avseende en likvärdig utbildning tas upp i undervisningen och i utbildningen i stort. Rektorn behöver därefter kontinuerligt och systematiskt följa upp att undervisningen och det arbetsplatsförlagda lärandet ger alla elever samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Rektorn behöver utifrån en samlad analys av värdegrundsarbetet, kunskapsresultaten och

undervisningens genomförande fatta beslut om, och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder för att utveckla undervisningen ur ett jämställdhetsperspektiv.⁵

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen är strukturerad, målfokuserad och varierad och att eleverna får det stöd de behöver av sina lärare. Granskningen visar också att eleverna stimuleras och utmanas utifrån sina individuella behov och förutsättningar. Avslutningsvis visar granskningen att eleverna är delaktiga i planering och uppföljning av undervisningen och får reflektera över sitt eget lärande.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd i undervisningen

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och att eleverna får stöd att förstå syfte och mål med undervisningen. Lärarna berättar i intervjun att de tillsammans har en gemensam lektionsstruktur, som går ut på att det ska finnas en

⁵ Jämför Skolverket (2012). Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet. Skolverkets Allmänna råd med kommentarer.

tydlig skriftlig information om vad som ska hända på lektionen. Detta ska informeras både muntligt och skriftligt för att skapa en större tydlighet och en röd tråd för eleverna. Skolinspektionens observationer bekräftar att de flesta lärare använder sig av den överenskomna strukturen. Lärarna säger att de konkretiserar kursernas mål när de påbörjar nya kurser. Lärarna säger också att eftersom de låter eleverna vara med och bestämma om upplägget av kurserna och att detta gör det enklare och tydligare för eleverna att följa med i kurserna. Eleverna säger i intervjun att när de börjar en ny kurs går lärarna igenom kraven för de olika betygen. Lärarna läser upp dem och förklarar vad de innebär. Det sker på samma sätt i både yrkeskurser och teoretiska ämnen. Eleverna berättar att de alltid får med sig kursmålen med uppgifterna i fordonstekniken, att lärarna är tydliga med att eleverna behöver matematik för att kunna räkna och beräkna saker i elevernas kommande yrke och att engelska behöver eleverna för att kunna kommunicera när de är ute och jobbar internationellt. Modulerna i verkstaden är tydliga, de hänger på väggen, och de beskriver vad eleverna ska lära sig. Eleverna säger att om man frågar får de ett rakt svar på vad som gäller. Detta bekräftas i Skolinspektionens enkät från 2018⁶ där merparten av eleverna svarar att vet vad som krävs. Rektorn svarar på frågan om hur mål och syfte klargörs att skolan har studietekniksmoment där kunskapskrav och kursmål och även examensmålen ventileras och klargörs för eleverna. Rektorn säger att det till varje moment i undervisningen ska finnas tydliga kopplingar till kunskapskraven och Skolinspektionen kan se detta i lektionsobservationerna i de moduler skolan använder i ett av karaktärsämnena.

Granskningen visar att eleverna får en varierad undervisning. Samtliga intervjuade elever, lärare och rektorn säger att undervisningen är varierad till innehåll och upplägg. Lärarna säger sällan gör på samma sätt på lektionerna utan de varierar innehållet och genomförandet. Lärarna säger att de försöker variera lektionerna genom att visa film, göra avbrott och gå ut och genomföra praktiska moment. Rektorn säger vidare att lärare exempelvis har haft lektioner på bensinmack, ute i skogen och på en lekplats, vilket har fungerat bra då det brutit av den vanliga undervisningen. Eleverna säger att de brukar få jobba varierat och på olika sätt, exempelvis enskilt eller

⁶ Det samlade indexet för G.O. kompetens transportgymnasium var 6,8 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågan eleverna "vet vad som krävs" (att jämföra med index 6,5 för samtliga elever i år 2 som svarade på enkäten)

i form av grupparbete. Under de observerade lektionerna ges exempel på grupparbeten, enskilt arbete och förmedlande undervisning då läraren har genomgångar. Lektionsobservationerna visar även att eleverna kan redovisa sina lösningar både enskilt och i grupp.

Granskningen visar att lärarna ger eleverna stöd att komma igång med sina uppgifter och bibehålla sitt engagemang. Lärarna säger också att de har tydliga ramar för vad som ska göras, då detta hjälper elever som har det svårt i skolarbetet. Vidare säger lärarna att de bland annat arbetar med att ge formativa bedömningar till eleverna. Eleverna säger att om de inte förstår kan lärare sätta sig och förklara lite utförligare, lärarna kan gå ut med eleverna ur klassrummet eller så förklarar lärarna genom att exempelvis visa med olika saker så att man som elev förstår. Lärarna förklarar, enligt eleverna, också på olika sätt om de inte förstår. Eleverna säger att lärarna går runt och kontrollerar att de arbetar och hur det går för dem. Eleverna säger vidare att lärarna för det mesta anpassar undervisningen efter elevernas behov genom att visa på olika sätt att arbeta på.

Utmaningar och stimulans i undervisningen

Granskningen visar att eleverna får stimulans och utmaningar i undervisningen och att lärarna anpassar uppgifter till var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling. Lärarna säger att de arbetar mycket med att få eleverna att få en mer positiv syn på skolan och ökad tillit till den egna förmågan. Lärarna pratar därför ofta med eleverna om att de kan mer än de tror och att de ska tro på sig själv. Lärarna säger även att eftersom många elever inte har några höga förväntningar på sig själva brukar lärarna exempelvis "smyga" in svårare uppgifter utan att eleverna får veta detta. Därefter diskuterar lärarna detta med eleverna och visar för eleverna att de kan mer än vad de själva tror. Eleverna säger att lärarna har höga förväntningar på dem. Eleverna säger vidare att lärarna anpassar uppgifternas svårighet utifrån elevernas förmågor. Eleverna säger att de kan få enklare och svårare uppgifter beroende på hur mycket de kan. Eleverna säger också att lärarna uppmuntrar dem att nå så långt som möjligt och att de inte nöjer sig med att eleverna uppnår ett E i betyg. Detta bekräftas i

Skolinspektionens enkät från 2018⁷ där eleverna svarar att de får utmaningar i undervisningen. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer ges det exempel på att läraren anpassar undervisningen genom att eleverna får arbeta med olika uppgifter. Ett annat exempel som observationerna visar är att i ett yrkesämne blir en av eleverna så kallad verkstadschef. Verkstadschefen har bland annat ett ansvar att leda och fördela arbetet till de andra eleverna. I intervjuerna med lärarna säger de att detta är ett sätt för att motivera och stimulera eleverna samtidigt som de medges ett inflytande över undervisningen.

Delaktighet i undervisningen

Granskningen visar även att eleverna görs delaktiga i undervisningen genom att de får inflytande över sitt arbete. Elever och lärare säger i intervjun att eleverna kan påverka såväl innehåll som arbetsformer och provsituationer. Lärarna säger att de låter eleverna påverka hur grupper ska utformas, beslut om deadline inför redovisningar, redovisningssätt och avvägningar i vilken ordning teori kontra praktik ska behandlas på lektioner. Lärarna säger även att eleverna vid vissa tillfällen fått vara med och planera upplägget av kurserna. Lärare berättar att elever även påverkar vilken kunskapsnivå de ska läsa på. Elever väljer till exempel själva fördjupningsuppgifter utifrån sina egna nivåer. Även eleverna berättar att de vid vissa tillfällen varit med och planerat hur undervisningen skall bedrivas. Detta bekräftas även i Skolinspektionens enkät från 2018⁸ där en stor andel av eleverna uttrycker att de är delaktiga i undervisningens innehåll och kan påverka arbetssätten. Lektionsobservationerna visar exempel på att eleverna kan påverka lektionen. Exempelvis påverkar eleverna på en lektion

⁷ Det samlade indexet för G.O. kompetens transportgymnasium var 7,5 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågor om utmaningar till eleverna (att jämföra med index 6,9 för samtliga elever i år 2 som svarade på enkäten)

⁸ Det samlade indexet för G.O. kompetens transportgymnasium var 6,7 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågor om elevernas inflytande av undervisningens innehåll och kan påverka arbetssättet under lektionerna (att jämföra med index 5,7 för samtliga elever i år 2 som svarade på enkäten).

gruppsammansättningarna och får själva, utifrån ett urval, välja vad de ska arbeta vidare med under lektionen.

Granskningen visar att eleverna på olika sätt får utvärdera undervisningen. Elever och lärare säger samstämmigt att eleverna medverkar i att kontinuerligt utvärdera undervisningen främst genom kontinuerliga samtal med rektorn. Eleverna säger att rektorn ofta pratar med eleverna om hur eleverna tycker undervisningen går och hur lärarna genomför lektionerna. Går det bra så ändrar lärarna inte undervisningen, men har det gått dåligt så ändrar de på undervisningen. Eleverna säger att de har märkt skillnader efter dessa utvärderingar då en lärare har förbättrat sin undervisning. Eleverna säger slutligen att APL utvärderas genom att de får genomföra en enkät efter varje avslutad praktikperiod, där de får berätta om hur det har gått under deras tid ute på arbetsplatsen. Lektionsobservationerna visar att utvärderingarna i slutet av lektionerna sker på olika sätt, exempelvis genom att lärare ställer frågor utifrån lektionsmålen och eleverna får svara på dessa.

Eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Lärarna säger att eleverna reflekterar över sitt eget lärande i princip varje lektion. Lärarna säger att de ofta pratar med eleverna om att de kan lära sig på olika sätt och uppmuntrar eleverna att försöka nå så långt som möjligt. Ett annat exempel lärarna berättar om är att lärarna låter eleverna själva vara med om att utvärdera sina arbetssätt och att lärarna på så sätt visar för eleverna hur de kan höja sina betyg. Lärarna berättar även att de för diskussioner kring uppgifter som eleverna genomfört för att eleverna ska bli medvetna om sitt eget lärande. Eleverna säger att lärarna brukar prata enskilt med eleverna om hur det går och ifall eleverna har uppnått ett mindre bra resultat så kan lärarna förklara hur de kan göra det bättre. Eleverna berättar att de har studieteknik och att lärarna pratar med dem om hur de bäst kan studera. Eleverna berättar vidare att de får öppna frågor utan givna svar, då lärare vill att eleverna ska tänka efter själva och lösa uppgifter själva. Arbetssättet att utse eleverna till så kallade verkstadschefer används, enligt läraren, i syfte att uppmuntra eleverna till att fatta egna beslut och reflektera och ta ansvar för konsekvenserna av vad besluten kan innebära. Av

Skolinspektionens enkät från 2018⁹ framgår att eleverna i hög grad anser de kan argumentera och debattera under lektionerna.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i hög utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolan genomför ett samlat arbete för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta arbete sker dels inom klassernas ramar men även på ett skolövergripande plan. Eleverna känner sig trygga och studieron är så pass god att de kan tillgodogöra sig undervisningen.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Skolans arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att skolan har ett pågående och gemensamt arbete för att skapa studiero för eleverna och att det sker diskussioner mellan elever, lärare och rektorn kring studiero och vilka effekter olika åtgärder ger. Av intervjuerna framgår att skolan kartlägger elevers uppfattning om studiero genom årliga enkäter och genom kontinuerliga samtal med eleverna. Som exempel säger lärare och rektorn att efter det

⁹ Det samlade indexet för G.O. kompetens transportgymnasium var 6,8 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågor om eleverna får lära sig att argumentera och debattera under lektionerna (att jämföra med index 6,5 för samtliga elever i år 2 som svarade på enkäten).

att förändringar vidtagits avseende elevers placering i klassrummen har uppföljningar visat på god effekt. Ett annat exempel som lärarna och rektorn tar upp är att skolan har infört mobilförbud på lektionerna. Detta har enligt rektorn gett en god effekt i framförallt årskurs 1. Ett annat gemensamt arbetssätt som skolan genomför är enligt rektorn och lärarna att de fastställt en gemensam lektionsstruktur. Denna ska bland annat skapa en bättre studiero då eleverna ska känna igen sig i undervisningen. Lärarna berättar även att det finns en gemensam åtgärdsstrappa som visar på vad som ska göras om någon elev stör undervisningen. Lärande använder denna och exempelvis händer det, enligt lärarna, att elever blir avvisade från lektionssalarna. Eleverna och lärare säger att eleverna medverkar i att ta fram skolans gemensamma ordningsregler. Eleverna säger att lärarna jobbar för att det ska vara studiero och berättar att om någon elev fortsätter störa efter det att hen blivit tillsagd händer det att eleven kan bli utskickad från klassrummet. Rektorn, lärarna och eleverna uppger att studieron överlag är god, vilket även Skolinspektionen kan konstatera under de lektioner som besöks.

Skolans arbete för att skapa en trygg miljö

Granskningen visar att skolan arbetar medvetet med att skapa trygghet, genom såväl främjande som kartläggande och förebyggande insatser.

Det främjande arbetet består enligt lärarna av att skolan genomför så kallade gruppskapande åtgärder för att stärka sammanhållningen i grupperna, eftersom relationerna mellan eleverna är viktiga för att skapa trygghet. Lärarna säger att de också försöker blanda grupperna för att skapa trygghet. Eleverna är med i arbetet med att skapa trygghet då de får vara med om att skapa gemensamma spelregler och ordningsregler som ska gälla på skolan.

Rektorn och eleverna berättar att uppföljningar av tryggheten sker genom att eleverna årligen svarar på elevenkäter, som sammanställs och utgör diskussionsunderlag. Ett problemområde har, enligt lärare och rektorn, varit sociala medier där konflikter och kränkningar kan uppstå. För att bland annat beivra detta har skolan infört mobilförbud under lektionstid. Kartläggningar genomförs också genom att lärare ofta har samtal med eleverna om hur det går för dem och hur de trivs på skolan. Detta följs upp i de morgonmöten skolan genomför fyra gånger per vecka. Lärarna berättar vidare att språkbruket ibland är tufft, även om det har blivit betydligt bättre, och att lärarna och kuratorn därför har förebyggande samtal med eleverna om språkbruket och om hur detta har betydelse även i elevernas framtida arbetsliv. Kuratorn berättar att hen är mycket ute på lektioner och har sett att i någon klass har det varit svårt med

samhörigheten. Kuratorn har därför tillsammans med lärare och elever diskussioner om bland annat det sociala samspelet.

Tryggheten på elevernas praktikplatser följs upp i de samtal som genomförs mellan lärarna och eleverna, främst efter genomförd APL. Varje handledare får enligt lärarna ett kompendium där skolans policy och värdegrund framgår. Lärarna pratar med handledarna bland annat om språkbruk. Lärarna säger vidare att inför APL åker läraren ut med eleven och gör ett besök där tillsammans för att det ska bli en trygg start för eleven och för att lärarna även ska veta vad det är för företag.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn kontinuerligt analyserar satta betyg i förhållande till andra ämnen i klasserna och i förhållande till resultat på nationella prov. Vidare visar granskningen att det finns en systematik inom skolenheten där lärare ges möjlighet att samverka för att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Granskningen visar att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg mellan olika kurser och program och att hen diskuterar slutsatserna med lärarna. Om det skulle vara stora skillnader mellan ämnena, säger rektorn och lärarna att detta skulle ha uppmärksamats. Enligt lärarna och rektorn har lärare och rektorn även fört diskussioner om skillnader mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Rektorn har exempelvis haft diskussioner med en lärare för ett av de gymnasiegemensamma ämnena då det skiljde sig mycket mellan betygsresultaten och resultaten på det nationella provet. Rektorn säger att hen efter dessa diskussioner är trygg och borgen

för att läraren har satt rätt betyg. Lärarna säger de även har konferenser där varje elev och deras betyg diskuteras.

Vidare visar granskningen att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg genom att lärarna kontinuerligt ges tid att diskutera kunskapskraven. Rektorn säger vidare att hen har avdelat tid för främst yrkeslärarna att kunna sambedöma elevernas prestationer eftersom de inte har med sig detta från en lärarutbildning och att även lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena har avsatt tid till att diskutera kunskapskraven och betygskriterierna. Lärarna i de gymnasiegemensamma ämnen har, under ledning av rektorn, betygsg Diskussioner när rättningen av de nationella proven är genomförda och då diskuteras betygen i förhållande till resultaten på de nationella proven. Rektorn säger att de har försökt med oidentifierade prov inom yrkesämnena, med gott resultat, och att skolan kommer att fortsätta med detta. Rektorn och lärarna säger att de tillsammans går igenom Skolverkets material avseende bedömning och betygssättning och att alla lärarna till hösten ska gå Skolverkets webbaserade utbildning i betyg- och bedömning. Lärarna säger att de dessutom har gått en kurs genom Skolverket om APL-bedömningar. Lärarna säger att de för diskussioner med handledarna på elevernas APL-platser men att skolan har valt att själv utvärdera elevernas kunskaper efter genomförd praktikperiod. Avslutningsvis säger lärarna att obehöriga lärare får stöd av rektorn avseende bland annat bedömning av elevers kunskaper och sedermera betygssättning.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Kerstin Martinsson

X Per Joel Jarlunger

Undervisningsråd

Signerat av: Per Joel Jarlunger

I handläggningen av ärendet har även utredare Johan Asp medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete?

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 16 och 17 maj 2019. Besöket genomfördes av Per Joel Jarlunger och Fredrik Holmqvist.

G.O. Kompetens transportgymnasium genomför utbildning i det nationella programmet fordons- och transportprogrammet och introduktionsprogram (IMYRK). Vid inspektionstillfället går det 117 elever på fordon- och transportprogrammet och 21 elever på introduktionsprogrammet. Detta beslut avser fordons- och transportprogrammet.